

E.K.B. (Euskarazko Kulturaren Batzarrea)

Sortu eta kaleratu berria da Kultur erakunde zabal bat, euskal kulturako alor guztietan lanean diharduten talde eta elkarte oinarrikoak eta herritarrak koordinatu nahian. Martxoaren 12an egin zuen bere aurkezpena Bergarako UNEDen.

Egia esan, azken urteotan hainbat aldetatik nabari zen premia eta gogo bati erantzunez dator erakunde berria; eta ez da lehen ekinaldia horrelako koordinazioa eratzeko. E.K.B.ren eragileek beraiek adierazi dutenez, urtetan egin diren ekinaldi horien haritik eta bidetik dator oraingo hau; eta beronen asmoa, abiaburuak eta helburuak konkretatzeko eta finkatzeko ere, urtebete osoko bilerak eta elkarrizketak eraman behar izan dira aurrera, euskal kultur sail ezberdinetako lagunen artean.

E.K.B.ren oinarrietan agertzen denez, Euskal Kulturaren sail ezberdin horietan diharduten talde eta elkarte herritarren arteko topagunea eta elkargunea izan nahi du; baina ez hori bakarrik: koordinazio eratua nahi da, inolako talde politiko nahiz soziali lotugabea, euskararen eta euskal kulturaren defentsarako, berreskurapenerako eta eragintzarako.

Euskararen eta euskal kulturaren normalkuntza du E.K.B.k bere helburu nagusia. Horren ingurura biltzen dira beste helburuok:

a) *Gizartearen jaberazpena*: Euskarak, Euskal Herriaren hizkuntza nazional bezala, duen esanahiari eta balioari buruz, gizartearen kontzientzia sortu, indartu eta hedatu; eta era berean, horren egoera larria salatu eta euskal herritar bakoitzaren eta guztion eginkizuna nabarmendu.

b) *Plangintza orokorra*: Euskal Herriko Erakunde publiko eta ofizialei eskatu eta eskaini, euskararen eta euskal kulturaren normalkuntzarako plangintza orokorra lantzean eta finkatzean, indar herritarrek eskuhartzea; eta horretarako lanak bideratu eta bateratu.

c) *Ekintza bateratua*: Euskal Kulturako sail eta elkarte oinarrikoen hainbat kultur ekintza bultzatu eta lagundu, eta Euskal Kulturaren Batzarreak berak antolatutako ekintza bateratuak aurrera eraman, elkarte eta kulturazko sail guztien indarrak bilduz.

d) *Eskakizunak*: Euskararen eta euskal kulturaren alde erakunde ofizialen eta indar sozialen aurrean eskakizunak eta erantzukizunak ipini eta bultzatu; eta era berean, kultur elkarte herritarren eta euskal kultur sail ezberdinen interesak aldeztu.

Kultur plataforma zabala izan nahi du, beraz, E.K.B.k. Pozgarria izan zen, izatez, nola bildu zen Bergarako bilera ire-

kian hainbat sailletako kultur jendea, bakoitza bere sailetik eta denak koordinaturik, euskararen defentsa eta berreskurapena aurrera eramateko. Aspalditik alde guztietatik nabari izan den etsipen moduko baten kontrako erreakzio-itxura osoa zuen Bergararako bilerak; bai eta han esandako hitzek.

Momentuko egoerari eta dinamikari erantzuten dio seguru-eruenik Kultur erakunde berri honek. Eta horregatik aurrera joan daitekeela esan daiteke, eta bere eragin handia ere izan dezakeela, euskararen aldeko kultur indarrak suspertzeko, eta gizarteko beste sektoreak ere bultzatzeko.

Baina baldintza batzu bete beharrekoak direla uste dut:

a) Kultur elkarte eta sail bakoitzak ez die bere aldeko arazo eta interesei bakarrik begiratu behar, benetako koordinazioa lortuko bada.

b) E.K.B.k, erakunde bezala, ez luke inola ere burokratismoan erori behar; arin samarra eta funtzionala izan beharko luke horren eraketak.

c) Kultur sailen arteko koordinazioa lortuko bada, behar-beharrezkoa da sailen barruko koordinazioa lortzea, bai eta herri edo eskualde bakoitzeko talde eta elkarte ezberdinen artekoa. Bestela, aparatu hutsa bihurtuko litzateke goiko koordinazioa.

Inolako alderdiri edo indar soziali ez zaiola lotuko deklaratu du E.K.B.k. Ez lioke lotu behar bere burua inolako politika modu konkreturi ere. Baina behar du bere zentzu politikoa: hau da, euskararen eta euskal kulturaren egoerak eskatzen duten politika herritarra, erresistentzia herritarraren politika. Hori behar-beharrezkoa da, erakunde ofizialek ezarriko dituzten neurriek eta egingo duten politikak benetako eragina izango badute.

Bergaran bertan agertu zenez, ez da kulturazko kontrabotereik indartu nahi; eta ez da «alternatiba»rik ezarri nahi ere. Ondo iruditzen zait horixe. Euskararen defentsarako plataforma herritarrak herriko indarren koordinazioa bideratu behar du, euskararen eta euskal kulturaren berreskurapenerako eta normalkuntzarako plangintza eta eragintzaren bide-rik. ■ *P. Kortabarria*

Haugaltzea eta arazo metodologikoa

Espero zitekeen bezalaxe biztu da gure artean ere haugaltzearen polemika. Europa Añamendin bukatu edo hasten dela uste duenak ere ezin dezake Espainia eta Euskal Herria beste to-